

De overheid denkt dat de nieuwe wet onze veiligheid kan beschermen. Dat het nodig is om “het verheerlijken van terrorisme” en “het openlijk steunen van terroristische organisaties” strafbaar te maken. Het klinkt redelijk. Wie wil er nou dat iemand aanslagen toejuicht of groepen prijst die geweld gebruiken tegen onschuldigen? Terwijl ik de toelichting lees, ruik ik iets. Niet de zuivere zuurstof van vrijheid, maar de muffe geur van politiek opportunisme.

Want wie bepaalt wat “verheerlijken” is? Wie bepaalt wanneer een mening, een analyse of een ongemakkelijke vraag ineens als steunbetuiging wordt gezien? In de tekst van de wet staat het niet scherp genoeg. Het woord is kneedbaar. Te kneedbaar. En kneedbare wetten hebben in de geschiedenis zelden goed uitgepakt voor de vrijheid van meningsuiting.

Ik heb absoluut geen sympathie voor geweld, laat dat duidelijk zijn. Maar ik heb ook geen sympathie voor wetten die zo breed en vaag zijn dat ze in de handen van een ijverige officier van justitie opeens een heel ander doel kunnen dienen. Want wat als ik schrijf dat het Westen met zijn buitenlandse politiek zelf brandstof levert voor extremisme? Is dat dan ‘begrip tonen’ en dus strafbaar? Wat als ik zeg dat een verzetsgroep in een dictatuur soms geweld gebruikt omdat alle vreedzame middelen zijn afgesneden? Is dat dan ‘steunen’?

Het gevaar zit hem niet in de eerste arrestatie, die zal waarschijnlijk van iemand zijn die het publiek breed kan veroordelen, maar in de precedënten die volgen. Langzaam wordt de kring van wat gezegd mag worden kleiner. En voor je het weet, zit je in een samenleving waarin kritiek op de macht wordt verward met het steunen van de vijand.

Vrijheid van meningsuiting is niet bedoeld voor populaire, keurige meningen. Die hebben geen bescherming nodig. Vrijheid is er juist voor de scherpe, ongemakkelijke, politiek incorrecte geluiden. Voor de woorden die wringen, die tegen de stroom ingaan, die ons dwingen om na te denken over onze aannames.

Deze wet doet meer dan terrorisme bestrijden. Ze legt ook een zacht, maar voelbaar handje op onze mond. En ik vertrouw er niet op dat degene die dat handje nu zo geruststellend neerlegt, het altijd zacht zal doen.